

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, 308 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och 18 § i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, 308 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och 18 § i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (RP 71/2024 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Emilia Laitala, finansministeriet
- finansråd Mikko Saarinen, finansministeriet
- specialsakkunnig Roosa Patrakka, kommunikationsministeriet
- överinspektör, enhetschef Sanna Sinisalo, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- chef Viena Rainio, Transport- och kommunikationsverket.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Tillgänglighetsbiblioteket Celia
- Handikappforum rf
- Ålands landskapsregering.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår ändringar i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter.

Enligt propositionen är syftet med förslaget att överföra tillgänglighetstillsynen från Regionförvaltningsverket i Södra Finland till Transport- och kommunikationsverket. Personalen vid Enheten för tillgänglighetstillsyn överförs tillsammans med uppgifterna till Transport- och kommunikationsverket.

Betänkande FvUB 16/2024 rd

Avsikten med propositionen är att koncentrera tillsynen över tillgänglighetskraven till en enda myndighet. Att tillsynen koncentreras gör det möjligt att ge den rådgivning och handledning och utöva den tillsyn som är bäst med tanke på myndigheternas verksamhet, medborgarnas rättsskydd och de ekonomiska aktörerna. Målet är att främja interoperabiliteten mellan tillsynen enligt webbtillgänglighetsdirektivet och tillsynen enligt tillgänglighetsdirektivet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

EU:s webbtillgänglighetsdirektiv trädde i kraft 2016 och dess syfte är att göra tillgänglighetskraven avseende den offentliga sektorns webbplatser och mobila applikationer enhetligare och den offentliga sektorns tjänster och mobila applikationer mer tillgängliga för användare, särskilt personer med funktionsnedsättning. Direktivet har genomförts nationellt genom lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019, nedan lagen om digitala tjänster).

EU:s tillgänglighetsdirektiv trädde i kraft 2019, och det ställer å sin sida krav på vissa produkters och tjänsters tillgänglighet. Det direktivet har genomförts nationellt genom lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (102/2023) och genom ändringar i lagen om digitala tjänster och vissa andra lagar. I samband med det utvidgades tillämpningsområdet för lagen om digitala tjänster i fråga om vissa digitala tjänster till att, med vissa undantag, även gälla den privata sektorn när tjänster släpps ut på marknaden och tillhandahålls konsumenterna.

Efterlevnaden av kraven på webbtillgänglighet övervakas i dagens läge av Regionförvaltningsverket i Södra Finland och efterlevnaden av tillgänglighetskraven av Kommunikationsverket. I propositionen föreslås det att tillsynen över webbtillgängligheten överförs till Transport- och kommunikationsverket för att koncentrera tillgänglighetstillsynen. I och med överföringen överförs den personal som utövar webbtillgänglighetstillsyn samt de anslag som reserverats för de tillsynsuppgifterna till Transport- och kommunikationsverket.

Sammanläggningen av tillsynsuppgifterna syftar till en tydligare, effektivare och enhetligare kontroll av tillgängligheten för både medborgarna och företagen. Utskottet anser att en koncentrerad tillsyn underlättar enskilda personers och aktörers kontakter med myndigheterna samt säkerställer en enhetlig tolkning av kraven och förbättrar rättssäkerheten. Dessutom elimineras överlappningen i det nuvarande tillsynssystemet, eftersom tillsynen över produkter och tjänster kommer att utövas av en och samma myndighet. Propositionen minskar därför också den administrativa bördan.

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker de lagändringar som föreslås i propositionen.

Utskottet föreslår i detta sammanhang dessutom en teknisk korrigerings i 12 § 2 mom. 2 punkten i lagen om digitala tjänster, som inte ingår i propositionen och där det föreskrivs att tillsynsmyndigheten ska se till att tillgänglighetsstandarder som gäller digitala tjänster eller delar av standarderna samt de riktlinjer som det hänvisas till i standarderna eller i delar av dem blir översatta till

Betänkande FvUB 16/2024 rd

finska och svenska. Eftersom tillsynsmyndighetens uppgifter föreslås bli överförda till Transport- och kommunikationsverket, föreslår utskottet att uttrycket ”i samarbete med Transport- och kommunikationsverket” stryks i den nämnda bestämmelsen (lagförslag 1). I fortsättningen är den myndighet som sköter uppgiften ensam ansvarig för att standarderna blir översatta till finska och svenska.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 2 och 3 i proposition RP 71/2024 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1 i proposition RP 71/2024 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) 7 § 2 mom., 9 § 2 mom. samt 12 § 1 mom. **och 2 mom. 2 punkten**, av dem den svenska språkdräkten i 9 § 2 mom. samt 12 § 1 mom. sådana de lyder i lag 104/2023 som följer:

7 §

Tillgänglighetskrav och iakttagandet av dem

Tillsynsmyndigheten ska hålla de officiella översättningarna till finska och svenska av de i 1 mom. avsedda harmoniserade standarderna eller delarna av dem, och av de riktlinjer som det i dessa hänvisas till, tillgängliga för allmänheten på sin webbplats.

Betänkande FvUB 16/2024 rd

9§

Tillgänglighetsutlåtande

Tillgänglighetsutlåtandet ska hållas uppdaterat i den form som med stöd av artikel 7.2 i webbtillgänglighetsdirektivet särskilt anges i Europeiska kommissionens genomförandeakter. Tillsynsmyndigheten ska hålla en sådan mall för tillgänglighetsutlåtanden som avses i genomförandeakterna allmänt tillgänglig på sin webbplats.

12§

Tillsynsmyndighet och dess uppgifter och behörighet

Tillsynsmyndighet enligt denna lag är Transport- och kommunikationsverket, som utövar tillsyn över fullgörandet av de skyldigheter och iakttagandet av de krav som anges i 3 och 3 a kap. Tillsynsmyndigheten ska

2) delta i beredningen av internationella riktlinjer för tillgänglighet och ~~i samarbete med Transport- och kommunikationsverket~~ se till att förpliktande tillgänglighetsstandarder som gäller digitala tjänster eller delar av standarderna samt de riktlinjer som det hänvisas till i standarderna eller i delar av dem blir översatta till finska och svenska, (Ny)

Denna lag träder i kraft den 20 .

De ärenden enligt 12 § som vid ikraftträdandet av denna lag är anhängiga vid Regionförvaltningsverket i Södra Finland ska överlämnas till Transport- och kommunikationsverket för behandling.

Betänkande FvUB 16/2024 rd

2.

Lag

om ändring av 308 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 308 § 1 mom., sådant det lyder i lag 105/2023, som följer:

308 §

Myndighetssamarbete

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna samt Nationella audiovisuella institutet ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av 18 § i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (102/2023) 18 § 1 mom. som följer:

Betänkande FvUB 16/2024 rd

18 §

Påföljder

Bestämmelser om åtgärder enligt marknadskontrollagen finns i 3 och 4 kap. i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 8.10.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Mauri Peltokangas saf
medlem Alviina Alametsä gröna
medlem Juha Hänninen saml
medlem Christoffer Ingo sv
medlem Anna Kontula vänst
medlem Rami Lehtinen saf
medlem Mira Nieminen saf
medlem Saku Nikkanen sd
medlem Eemeli Peltonen sd
medlem Hanna Räsänen cent
medlem Paula Werning sd
ersättare Mika Riipi cent
ersättare Jenna Simula saf.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.